

שאלון בחינה בהנהלת חשבונות ליועצי מס

מועד יולי 2004

ל נ ב ח ן:

משך הבחינה 4.5 שעות.

כתוב בכתב יד ברור, סדר וניקיון ישפיעו על הניקוד.

קרא בעיון את כל גיליון השאלות לפני שתיגש לפתרון.

שאלות מס' 1, 2, 3 – יש לפתור במחברת א'

שאלות מס' 4, 5 – יש לפתור במחברת ב'

שאלות מס' 6, 7 – יש לפתור במחברת ג'

ב ה צ ל ח ה

יש לצרף את כל החישובים והפירוטים ששימשו בסיס לפתרון כל שאלה ושאלה.

הערה: נא לפתור את השאלות במחברות המתאימות ב ל ב ד !!!

שאלה 1 – 20% - פתרון במחברת א'

הניקוד לשאלות 1.1 עד 1.6 – 3% ולשאלה 1.7 – 2%.

יעקב בעל עסק לשיווק מוצרים שונים. עריכת הדו"ח הכספי ליום 31.12.03 מתעכבת בשל אירועים חשבוניים, המפורטים להלן, שטרם נרשמו בפנקסים. יעקב פנה אליך על מנת שתציע פתרונות.

1.1 חשבון לקוחות לשנת 2003 אבד. מנה"ח הצליח לרכז את הנתונים שלהלן, בש"ח.

<u>יתרות ליום 31.12.02</u>		<u>יתרות ממאזן הבוחן ליום 31.12.03</u>	
לקוחות	345,000	מכירות	1,650,000
הלח"מ	20,700	החזרות מלקוחות	42,000
		הנחות ללקוחות	36,000

כל המכירות באשראי. במהלך שנת 2003 גבו מהלקוחות סך ₪ 1,500,000 והוכרו חובות אבודים בסך 41,000 ₪ שנרשמו לחובת הלח"מ. יש להעמיד את ההלח"מ על 6% מיתרת לקוחות ליום 31.12.03.

נדרש: - פקודת יומן לרישום הוצאות הלח"מ לשנת 2003.

1.2 הוצאות שכר דירה מראש של העסק ליום 31.12.03 היו 21,500 ₪. הוצאות שכר הדירה, הקבועות במונחי \$, משולמות לשנה מראש ב- 30.10 של כל שנה. גובה שכר הדירה השנתי צמוד לשער החליפין של הדולר האמריקאי. להלן שערי החליפין:

<u>שער החליפין – שקל לדולר</u>	<u>תאריך</u>
4	30.10.02
4.1	31.12.02
4.3	30.10.03
4.5	31.12.03

נדרש: - מה סכום הוצאות שכר הדירה לשנת 2003 ?

1.3 העסק משלם תמלוגים עבור שימוש בסימן מסחרי. הבסיס לחישוב התמלוגים הן מכירות לשנה בש"ח, כדלקמן: - מכירות שיעור התמלוגים

עד	1,300,000	3%
החל מ-	1,300,001	4%

השיעור – האחוז מחושב עפ"י מדרגות המכירות. כלומר 4% ישולם החל מהשקל הראשון מעל 1,300,000 ₪. המכירות לעניין זה – מכירות ברוטו לפני החזרות והנחות. מכירות העסק לשנת 2003 הן 1,650,000 ₪. העסק שילם במהלך 2003 תמלוגים בסך 60,000 ₪ - כולל הוצאות תמלוגים מראש. לא היו הוצאות תמלוגים מראש ליום 31.12.02.

נדרש: - מה סכום הוצאות תמלוגים לשנת 2003 ?

1.4 ביום 30.9.02 הפקיד העסק סך 120,000 ₪ בפקדון לתקופה של שלוש שנים. הקרן והריבית 4% צמודים לדולר האמריקאי. הריבית מתקבלת ב- 30.9 של כל שנה, החל מה- 30.9.03.

4.	30.9.02	שער החליפין שקל לדולר ב-
4.1	31.12.02	
4.2	30.9.03	
4.3	31.12.03	

נדרש: מה סכום ההכנסה ממימון לשנת 2003 מהפקדון?

נתונים לשאלות 1.5 ו- 1.6

להלן מצבת העובדים השכירים בעסק ליום 31.12.02: -

שנות ותק	מספר עובדים	שכר חודשי	מנהל
4	1	14,000	מנהל
3	1	10,000	סגן מנהל
4	1	7,000	עובד
4	1	6,500	עובד
2	1	6,000	עובד

נתונים נוספים:-

- (1) ביום 1.1.03 הוחלט להעלות את שכרם של כל העובדים. העובדים יקבלו העלאה בסך 500 ₪ לעובד.
- (2) יתרת היעודה לפיצויים ליום 31.12.02 היתה 116,000 ₪.
- (3) קופת היעודה לפיצויים מעניקה תשואה שנתית של 10% על הסכומים המצויים בה. ריבית המתפלגת באופן שווה על פני השנה. בתאריך 1.7.03 הופקד סך 75,000 ₪ בקופת היעודה.
- (4) העתודה לפיצויים מתייחסת רק לעובדים הנ"ל. לא פוטרנו ולא גויסו עובדים נוספים בשנת 2003.

1.5 **נדרש:** - מה יתרת היעודה לפיצויים בש"ח ליום 31.12.03?

1.6 **נדרש:** - מה יתרת העתודה לפיצויים בש"ח ליום 31.12.03?

1.7 בבעלות העסק 20,000 מניות ע.ג 10 ₪ כל אחד שעלותן 205,000 ₪, נסחרות בבורסה. בשנת 2003 קיבל העסק בגינם מניות הטבה בשיעור 10%.

העסק רכש ביום 1.7.03 ציוד במימון הלוואה מהבנק. הוצאות המימון עד ליום 31.12.03 בגין ההלוואה הסתכמו ב- 10,000 ₪. הציוד הגיע לעסק בסוף שנת 2003 והופעל ב-1.1.04.

נדרש:- הסבר בקצרה היכן בדו"ח הכספי – במאזן ו/או בדו"ח רווח והפסד, אם בכלל, יוצגו שני הארועים הנ"ל?

שאלה 2 – 20% - פתרון במחברת א'

להלן שאלות בנושאים שונים
הניקוד לשאלות 2.1 עד 2.6 – 3% לשאלה 2.7 – 2%

2.1 הרווח של שותפות א', ב' ו- ג' לשנת 2003 הסתכם ב- 850,000 ₪.

א. לפי הסכם השותפות יש לשלם לשותף א' משכורת בסך 55,000 ₪.
ב. הרבית על הון השותפים מחושבת לפי 10%.
ג. שותף הון יחס חלוקת הרווחים

שותף	הון	יחס חלוקת הרווחים
א'	450,000	20%
ב'	200,000	45%
ג'	300,000	35%

נדרש: - מה חלקו של שותף ג' ברווחי השותפות?

2.2 חברת אוריה בע"מ נוסדה ביום 1.1.01. ההון הרשום, המונפק והנפרע מורכב מ- 400,000 מניות רגילות ערך נקוב 1 ₪ כל אחת, ו- 200,000 מניות בכורה ערך נקוב 1 ₪ כל אחת, 5% צוברות ומשתתפות ב- 1/2 אחוז על כל 1 אחוז נוסף שיקבלו המניות הרגילות מעל 8%. ליום 31.12.03 הוכרז לראשונה מאז הקמת החברה על דיבידנד במזומן בסכום כולל של 82,000 ₪ לכל בעלי המניות.

נדרש: - מה סכום הדיבידנד שיקבלו בעלי מניות הבכורה?

2.3 שלטונות המס בדקו את הדו"ח על ההכנסות של הנישום ערן לשנת 2003 ולהלן הממצאים: -

(1) בדו"ח רווח והפסד נרשמה הוצאה בסך 8,600 ₪ - הוצאות הפרשה להלח"מ. עפ"י פקודת מס הכנסה מותרת לניכוי כהוצאה רק חוב לקוח שהפך לאבוד. הסך הנ"ל כולל חובות לקוחות שהפכו לאבודים בסך 3,800 ₪.

(2) בדו"ח רווח והפסד נרשמה הוצאה לשיפוצים שבוצעו ביום 1.1.03, בסך 16,000 ₪. בבדיקה נמצא שקבלן השיפוצים ויתר על סך 2,000 ₪ - כהנחה. ההנחה טרם נרשמה בספרים. שלטונות המס מתירים את ההוצאה לשיפוצים על פני 10 שנים - 10% לשנה.

(3) הנישום ערן הסכים עם שלטונות המס שיש לחייב במס סך 40,000 ₪. הסכום נרשם כהכנסה בשנת 2004 ברם סוכם להקדים ולייחס הכנסה זו לשנת 2003. שיעור המס החל על ערן בגין הפרשי הכנסות הינו 50%.

נדרש: - מה סכום המס שעל ערן לשלם או לקבל משלטונות המס?

2.4 היצרן והמשווק של נעלי ארצנו פרסם מבצע שיווקי לקראת החגים. עפ"י המבצע הרוכש שני מוצרים - שתי זוגות נעליים, מקבל הנחה בשיעור 50% על מחיר המוצר הזול מבין השניים. מר סלע רכש 2 זוגות נעליים. מחירו המקורי (לפני ההנחה) של זוג הנעלים השני היה מחצית ממחירו המקורי של זוג הנעלים הראשון. המחירים כוללים מע"מ בשיעור 17%.

נדרש: - מה שיעור ההנחה, באחוזים, שקיבל מר סלע?

2.5 תירוש ושות' – יועצים ומהנדסים עוסקים בשירותי ייעוץ וליווי הנדסי. בתאריך 1.1.03 חתמה הפירמה על חוזה יעוץ בסך 1,500,000 ₪. עפ"י החוזה – בין היתר: -
- קיבלה הפירמה תירוש ושות' מקדמה בסך 15% מהיקף החוזה בעת החתימה.
- בהמשך משלם הלקוח לתירוש ושות' כל חשבון שיוגש על עבודה שבוצעה בניכוי חלק יחסי מהמקדמה.
סך העלויות שהושקעו בעבודה ע"י תירוש ושות' ליום 31.12.03 הם 180,000 ₪ - סכום שמבטא גמר ביצוע של 20%.
ע"פ הידוע ליום 31.12.03, עלויות השלמת החוזה צפויות להיות 1,020,000 ₪.

נדרש: - מה הרווח של תירוש ושות' בגין החוזה ליום 31.12.03?

2.6 הנח תירוש ושות' עוסקת בעבודה של הקמת בניינים ע"פ חוזה ביצוע ולא בשירותי יעוץ כמוסבר בשאלה 2.5 לעיל.

נדרש: - מה הרווח של תירוש ושות' ליום 31.12.03?
(יש להסביר בקיצור את התנאים להכרה בהכנסה בעבודה של הקמת בניינים ע"פ חוזה ביצוע).

2.7 ע"פ נתוני מאזן עסק ליום 31.12.03 יחס הנזילות השוטף (יחס ההון השוטף) הינו 2 ויחס הנזילות המהיר (יחס ההון המהיר) הינו 1.
סכום הרכוש הקבוע בעסק 1,500,000 ₪.
סכום ההתחייבויות לזמן ארוך מחצית מהסכום הנ"ל.
סכום ההתחייבויות השוטפות שליש מסכום ההתחייבויות לזמן ארוך.

נדרש: - מה סכום המלאי בעסק ליום 31.12.03?

שאלה 3 – 10% - פתרון במחברת א'

ד"ר ישועה – רופא עצמאי, שכר מרפאה כולל הציוד.

להלן הדוחות שהומצאו על ידו:

1. יתרות מאזניות ליום 31.12.02 וליום 31.12.03 – על בסיס צבירה.
2. דר"ח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31.12.03 – על בסיס מזומן.

יתרות מאזניות בש"ח: -					
31.12.03	31.12.02	פרטים	31.12.03	31.12.02	פרטים
54,350	70,550	הון- ישועה	4,000	4,000	מזומן
		<u>הוצאות לשלם</u>			<u>הוצאות מראש -</u>
6,000	14,000	טלפון	27,000	32,000	משפטיות
1,200	4,800	מיסי עיריה	13,000	18,000	בטוח
6,450	1,650	חשמל	18,000	24,000	שכר דירה
<u>39,000</u>	<u>17,000</u>	משכורת	<u>45,000</u>	<u>30,000</u>	הכנסות לקבל
<u>107,000</u>	<u>108,000</u>		<u>107,000</u>	<u>108,000</u>	

דר"ח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31.12.03 בש"ח, על בסיס מזומן:

752,775	<u>הכנסות</u>
	<u>הוצאות</u>
117,000	משכורת
72,000	שכר דירה
27,000	משפטיות
25,500	ביטוח
24,000	הנה"ח ובקורת
36,000	חשמל
27,000	טלפון
<u>39,000</u>	מיסי עיריה
<u>367,500</u>	
<u>385,275</u>	הכנסה נקייה

נדרש:- דר"ח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31.12.03 על בסיס צבירה.
(נדרש דר"ח רווח והפסד מלא במתכונת ובסעיפים כמו בדר"ח המופיע לעיל).

פתרון במחברת ב'

שאלה מס' 4 – ביקורת לצורכי מס – 15%

מאפית "טעם של פעם" עוסקת בייצור, קניה ומכירה של דברי מאפה שונים. שלומי, בעל המאפיה, הוזמן לדיון במס הכנסה ופנה אליך כיועץ המס שלו על מנת שתבדוק את סבירות המחזור המדווח על ידו.

להלן נתונים לגבי המאפיה בשנת המס 2003:

1. המאפיה מוכרת פיתות, לחמניות ובגטים המיוצרים במאפיה; וגם בורקסים ועוגיות שהיא קונה קפואים במשקל ומוכרת אותם אפויים.
2. דברי מאפה מאבדים באפיה 10% ממשקל הבצק לפני האפיה.
3. להכנת הבצק לדברי המאפה המיוצרים במאפיה, נצרכים חומרים בהרכב הבא:

מוצר	קמח (ק"ג)	סוכר (ק"ג)	מלח (ק"ג)	שמרים (ק"ג)	מים (ליטר)	שמן סויה (ליטר)	חומר משפר (ק"ג)
פיתות	50	1.2	0.8	0.25	25	-	-
לחמניות	50	2.5	0.5	0.5	20	2	0.5
בגטים	50	1	1	0.5	25	1	0.5

4. משקל הבצק שווה לסך כל המשקל של המרכיבים (הנח כי משקלו של כל נוזל – 1 ק"ג לליטר). 2% מהבצק אינו מגיע לידי מוצר סופי.
5. כמות השמרים הדרושה במצבי לחץ או במזג אויר קריר גדולה ב- 205 מהכמויות המפורטות בטבלה. הנח כי רבע מעבודת הייצור נעשית במצבי לחץ ובשליש מימי השנה שורר מזג אויר קריר.
6. כמות הבצק ליחידה: פיתה – 110 ג', לחמניה – 180 ג', בגט – 220 ג'.
7. מחירי הקניה של החומרים (ללא מע"מ): שק קמח (50 ק"ג) – 90 ₪, 1 ק"ג סוכר – 1.75 ₪, 1 ק"ג מלח – 0.7 ₪, 1 ק"ג שמרים – 12.5 ₪, 1 ק"ג חומר משפר – 11 ₪, 1 ליטר שמן סויה – 0.7 ₪, 1 מ"ק (1000 ליטר) מים (מהברז) – 5 ₪.
8. המאפיה מוכרת את תוצרתה העצמית ליחידים, מסעדות וחנויות מכולת בהתפלגות ובמחירים (כולל מע"מ) כדלקמן:

מוצר	יחידים	מסעדות	חנויות מכולת	אחוז מצריכת הקמח
פיתה	0.6 ₪	0.45 ₪	0.5 ₪	85%
לחמניה	2 ₪	1.5 ₪	1.8 ₪	5%
בגט	1.5 ₪	1 ₪	1.2 ₪	10%
אחוז מהמכירות	75%	20%	5%	

9. המאפיה מוכרת בורקסים ועוגיות ליחידים בלבד במחיר 25 ש"ח לק"ג (כולל מע"מ).

10. להלן פירוט סעיף הקניות (ללא מע"מ):

קמח – 280,800 ₪.

סוכר – 6,798 ₪.

מלח – 1,758 ₪.

שמרים – 12,562 ₪.

מים – 2,000 ₪.

שמן סויה – 437 ₪.

חומר משפר – 2,574 ₪.

בורקסים – 52,000 ₪ (10 ₪ לק"ג).

עוגיות – 124,800 ₪ (12 ₪ לק"ג).

11. הנח כי לא קיים מלאי פתיחה ולא מלאי סופי מכל סוג שהוא.

12. המחזור המדווח ע"י שלומי הוא 1,106,697 ₪.

בדוק את סבירות המחזור בהתחשב בנתונים הנ"ל תוך צירוף חישובים מפורטים. מהן מסקנותיך.

פתרון במחברת ב'

שאלה 5 – רכוש קבוע – 10%

להלן פרטים בנוגע לרכוש הקבוע של עסק בשם "התנופה":

<u>מבנה</u>	<u>מכונה</u>	<u>ריהוט</u>	
1.7.96	1.1.99	1.1.97	תאריך רכישה
900,000	260,000	140,000	עלות
100,000	50,000	-	ערך שייר
קו ישר	סיכום ספרות השנים בסדר יורד	קו ישר	שיטת פחת
4%	6 שנים	7 שנים	שיעור/תקופת הפחת המקורי
?	60,000	-	השבחה לנכס (הונית)
1.1.00	1.1.02	-	תאריך השבחה (ערך שייר לא השתנה)
5 שנים	שנתיים	-	תוספת לחיי הנכס
223,000			פחת נצבר ל- 31.12.02

בעל העסק מכר את כל הרכוש הקבוע של העסק ב- 1.1.04 בסך כולל של 1,133,000 ₪. את המבנה מכר ברווח של 120,000 ₪ ואת המכונה מכר בהפסד של 20,000 ₪.

נדרש (נקודה לכל שאלה):

- א. מה סכום הוצאות הפחת לשנת 1999 בגין המבנה?
- ב. מה סכום השבחה שנערכה במבנה?
- ג. מה סכום הפחת הנצבר ל- 31.12.03 של המבנה?
- ד. מה סכום הוצאות הפחת לשנת 2003 בגין המכונה?
- ה. מה סכום הפחת הנצבר ל- 31.12.02 של המכונה?
- ו. מה סכום הוצאות הפחת לשנת 2003 בגין הריהוט?
- ז. מה סכום העלות בניכוי פחת נצבר של הריהוט ל- 31.12.03?
- ח. מה גובה התמורה ממכירת המבנה?
- ט. מה גובה התמורה ממכירת המכונה?
- י. מה גובה התמורה ממכירת הריהוט?

שאלה מס' 6 – התאמות – 10% (פתרון במחברת ג)

- א. ראובן – בעל מפעל לאלומיניום, הינו הספק העיקרי של שמעון – יצרן תריסים.
- ב. הסכם ההתקשרות ביניהם כולל, בין היתר, את הסעיפים הבאים:
1. המחיר הרגיל ל- 1 ק"ג אלומיניום נקבע ל- 100 ₪, אך תינתן לשמעון הנחת כמות בשיעור של 5% מהמחיר הרגיל, על קניותיו מעבר ל- 1,000 ק"ג בשנה.
 2. תנאי התשלום הרגילים הינם שוטף + 60 (כלומר: על שמעון לשלם לראובן את רכישות החודש השוטף עד תום החודשיים הבאים), אך תינתן לשמעון הנחת מזומן של 1%, בגין רכישותיו בחודש השוטף אשר שולמו עד סוף אותו חודש.
- ג. להלן העתקי חשבונות החו"ז של ראובן או שמעון בספרי כל אחד מהם:

חו"ז שמעון – בספרי ראובן

<u>תאריך</u>	<u>פרטים</u>	<u>חובה</u>	<u>זכות</u>	<u>יתרה</u>
1.1.03	יתרת פתיחה	-	-	ח' 10,000
2.1.03	הנחת מזומן 12/03	2,000	-	ח' 8,000
31.1.03	תשלום בגין 12/02	-	8,000	-
31.3.03	מכירות 3/03 (700 ק"ג)	70,000	-	ח' 70,000
31.5.03	תשלום בגין 3/03	-	65,000	ח' 5,000
30.11.03	מכירות 11/03 (450 ק"ג)	45,000	-	ח' 50,000
31.12.03	הנחת כמות שנתית	-	150	ח' 49,850
31.12.03	תשלום בגין 11/03	-	44,550	ח' 5,300

חו"ז ראובן – בספרי שמעון

<u>תאריך</u>	<u>פרטים</u>	<u>חובה</u>	<u>זכות</u>	<u>יתרה</u>
1.1.03	יתרת פתיחה	-	-	ז' 8,000
31.3.03	קניות 3/03 (700 ק"ג)	70,000	-	ז' 70,000
30.4.04	החזר סחורה פגומה (50 ק"ג)	5,000	-	ז' 65,000
31.5.03	תשלום בגין 3/03	65,000	-	-
30.11.03	קניות 11/03 (450 ק"ג)	45,000	-	ז' 45,000
31.12.03	תשלום בגין 11/03	44,550	-	ז' 450
31.12.03	הנחת מזומן 11/03	450	-	-

גדרש:

1. לרשום את פעולות היומן הדרושות בספרי ראובן.
2. לקבוע את היתרה (המותאמת) הנכונה ל- 31.12.03

שאלה מספר 7 – 15 נקודות – פתרון במחברת ג'

חברת "דלתות לכל" עוסקת ביבוא ומכירה של דלתות ביתיות יוקרתיות מארה"ב. החברה מייבאת ומוכרת שני סוגי דלתות: דלתות עץ ודלתות פח.

נכון ליום 31.12.02 מלאי החברה כלל:
300 דלתות עץ אשר נקנו ב- 2 תאריכים שונים: 100 דלתות נקנו ב- 31.3.2002 בעלות של \$150 לדלת ו- 200 דלתות נקנו ב- 31.8.2002 בעלות של \$175 לדלת.
400 דלתות פח אשר נקנו ב- 3 תאריכים שונים: 150 דלתות נקנו ב- 28.2.2002 בעלות של \$120 לדלת, 150 דלתות נקנו ב- 30.9.2002 בעלות של \$130 לדלת ו- 100 דלתות נקנו ב- 30.11.2002 בעלות של \$140 לדלת.

במהלך שנת 2003:

- החברה מכרה 200 דלתות עץ במחיר ממוצע של 1,500 ₪.
- החברה מכרה 250 דלתות פח במחיר ממוצע של 1,200 ₪
- החברה רכשה בתאריך 30.6.2003 250 דלתות עץ בעלות של \$160 לדלת.
- החברה רכשה בתאריך 30.9.2003 300 דלתות פח בעלות של \$140 לדלת.

החברה מעריכה את המלאי על פי שיטת "נכנס ראשון יוצא ראשון" (FIFO).

		להלן נתונים על שער החליפים ₪/\$:			
4.312	-	30.6.2003	4.623	-	28.02.2002
4.314	-	01.7.2003	4.675	-	31.03.2002
4.441	-	30.09.2003	4.660	-	31.08.2002
4.379	-	31.12.2003	4.871	-	30.09.2002
			4.643	-	30.11.2002
			4.737	-	31.12.2002

נדרש:

1. מהו ערך מלאי החברה בתאריך 31.12.2002? (3 נקודות)
2. מה היה מחזור המכירות של החברה בשנת 2003? (2 נקודות)
3. מה היה סכום הרווח הגולמי של החברה בשנת 2003? (3 נקודות)
4. מהו ערך מלאי החברה בתאריך 31.12.2003? (4 נקודות)
5. באיזה סכום היה משתנה הרווח הגולמי של החברה אילו מחירי הקניה של הדלתות (של החברה מספקיה) היו גבוהים ב- 5% ומחירי המכירה ללקוחות היו נמוכים ב- 5%? (3 נקודות).

כל הנתונים אינם כוללים מע"מ
התשובות נדרשות ב- ₪ בלבד. יש לפרט את החישובים עליהם התבססת.

ב ה צ ל ח ה !